

Declarație cu privire la escaladarea situației social- politice din Moldova după alegerile parlamentare 5 aprilie 2009

9 Aprilie 2009 – Exprimându-ne îngrijorarea față de agravarea situației social-politice în urma scrutinului din 5 aprilie 2009 și fiind preocupați de faptul că interpretările inadecvate ale acestor evenimente servesc drept justificare pentru decizii și acțiuni de natura să polarizeze și mai mult societatea, declarăm următoarele:

În ziua de 7 aprilie, în centrul Chișinăului au avut loc manifestări spontane și pașnice care au fost folosite pentru a provoca acțiuni violente și criminale rezultate în distrugerea clădirilor Parlamentului și Președinției. Acțiunile întreprinse de forțele de ordine nu au fost de natură să prevină actele de violență și vandalism.

Condamnând în mod categoric acțiunile de violență și de vandalism, considerăm inadmisibilă prezentarea tuturor acțiunilor de protest doar prin prisma acestor acțiuni criminale. În particular, este complet nejustificat transferul de responsabilitate și de imagine de pe acțiunile grupului violent pe grupul mult mai numeros și reprezentativ de protestatari pașnici sau pe liderii politici, unii din care, de fapt, au încercat stoparea violențelor. Protestele pașnice nu au avut un mesaj antistatal.

În timp ce actele de violență ce s-au produs nu pot avea nicio justificare și trebuie investigate de organele competente, considerăm că protestele pașnice au izbucnit pe fundalul

suspiciunilor legate de corectitudinea alegerilor și neîncrederea în instituțiile publice, inclusiv cele care au administrat procesul electoral, și, fiind cauzate, în context mai larg, de nemulțumirea tinerilor față de situația social-economică, de incertitudinea într-un viitor al lor în Republica Moldova.

Declarațiile post-electorale ale Șefului statului doar au contribuit la inflamarea acestor suspiciuni și au catalizat ieșirea în stradă a cetățenilor.

În prezent aceste acte de violență și vandalism sunt exploatare din plin de către autorități pentru a intimida opoziția și societatea civilă, pentru a restricționa libertățile și drepturile fundamentale ale cetățenilor, și așa firave; autoritățile au continuat restricționarea accesului la posturile publice de radio și TV; au restricționat accesul la Internet, la sursele de informare. Este lansată o campanie masivă de spălare a creierilor, de compromitere a participanților la protestele pașnice, a opoziției, a purtătorilor de opinii diferite.

Folosirea de către Șeful statului a unor acuzații extrem de grave la adresa unor lideri politici, și calificarea acțiunilor acestora drept puci, lovitură de stat, răsturnare anticonsituțională, etc. înainte de orice investigații și decizii ale instanțelor de judecată escaladează și mai mult situația și polarizează societatea. Prin plasarea responsabilității pentru cele întâmplate asupra opoziției politice și a României, se creează un dușman intern și altul extern care ar putea fi utilizați pentru îndreptățirea eșecurilor guvernării.

Considerăm că în Republica Moldova se creează premisele pentru instaurarea unui regim polițienesc și dictatorial.

Pentru a evita aprofundarea crizei politice și economice, a preveni izolarea internațională a țării similare celei în care

se află astăzi Belarus și a nu compromite viitorul european al Republicii Moldova tendințele actuale trebuie inversate. Ieșirea din criză este imposibilă fără antrenarea unui cerc larg de actori politici, a societății civile și organizațiilor internaționale.

Un rol aparte pentru ieșirea din criză le revine autorităților cărora le cerem:

- Să se abțină de la orice acțiuni, declarații, propagandă care vor avea drept efect deteriorarea situației;
- Să renunțe la mesaje virulente în scopul creării unui cadru de dialog politic pentru depășirea conflictului apărut.
- Să acționeze strict în limitele legii pentru ca să nu admită noi violențe;
- Să facă publice listele celor arestați și să asigure accesul la aceștia a avocaților și a organizațiilor de protecție a drepturilor omului;
- Să evite persecuțiile pe motive politice;
- Să pornească o investigație plenară, transparentă, cu participare internațională a cauzelor care au condus la declanșarea actelor de vandalism: identificarea persoanelor care au deturnat o parte din masa de protestatari pașnici spre Președinție și Parlament; identificarea persoanelor care au provocat acțiunile violente și criminale; în ce măsură acțiunile forțelor de ordine au fost adecvate situației și conforme misiunii acestora.
- Să asigure dreptul cetățenilor la libera circulație.
- Să asigure libertatea opiniei și a exprimării, inviolabilitatea libertății individuale și a siguranței cetățenilor.
- Să contribuie activ la eliminarea tuturor suspiciunilor cu

privire la corectitudinea rezultatelor alegerilor parlamentare.

Ne adresăm tuturor instituțiilor de presă, dar în mod special Companiei „Tele-Radio Moldova”, să reflecte corect și imparțial evoluțiile social-politice după alegerile din 5 aprilie cu participarea egală și nediscriminatorie a părților implicate.

Chișinău, 9 aprilie 2009

Semnatori:

Arcadie Barbăroșie, Director IPP

Igor Boțan, Director ADEPT

Viorel Cibotaru, Director IESP

Victor Chirilă, Director programe APE

Antonița Fonari, Director, „Tineri și Liberi”

Mircea Eșanu, Alianța Anticorupție

Veaceslav Ioniță, expert, IDIS „Viitorul”

Vlad Gribincea, avocat

Vlad Lupan, expert independent

Ion Manole, Director Promo-Lex

Igor Munteanu, Director IDIS „Viitorul”

Sergiu Ostaf, expert, CREDO

Iurie Pinteia, Director programe IPP

Andrei Popov, Director executiv APE

Valeriu Prohnițchi, expert economic

Eugen Revenco, Director programe APE

Victor Ursu, Director executiv, Fundația Soros Moldova